નવી

બાળપોથી.

[સુધારેલી બાળજ્ઞાનપોથી, આવૃત્તિ ૮ મી.]

પ્રત ૧૦૦૦૦.

કર્તાઃ—[illegible]નજી કાલીદાસ જોશી.
ધી ભરડા ન્યુ હાઇસ્કુલમાં બાળવર્ગના પચીસ વર્ષના અનુભવી શિક્ષક,
અને સચિત્ર સ્તવન સમશ્લોકી સરળ ભગવદ્ગીતાના કર્તા.

સંવત, ૧૯૮૩.

સન, ૧૯૨૭.

જે દેવી બાળકો સૌમાં, વિદ્યા રૂપે વસી રહી,
નમું તેને નમું તેને, નમું તેજ સરસ્વતી.

પ્રકાશકઃ—કે. કે. જોશી એન્ડ બ્રધર્સ.
૮૪–૯૨, તમાકુવાળાનો માળો, કાંદાવાડી મુંબઈ નં. ૪.
કિંમત સવા આનો.

પ્રસ્તાવના.

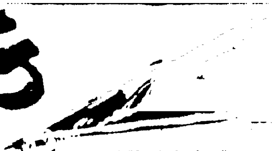
આ બાળજ્ઞાનપોથી અથવા નવી બાળપોથી સરળ પદ્ધતિ પ્રમાણે રચવામાં આવી છે. કક્કો બારાખડી ઘુંટાવ્યા તથા ગોખાવ્યા વિના વાત-ચિતમાં ગમ્મત સાથે શીખવવું, તેને સરળ પદ્ધતિ કહે છે.

પહેલાં ચિત્ર ઉપરથી તથા સચિત્ર નકશા, પાનાં વિગેરેના ઉપયોગથી અક્ષર ઓળખાવવા. ત્યારપછી ખંડો, કડી, સળીથી તે અક્ષર બનાવવા; ત્યારપછી બાળપોથી શિક્ષક-ડાબડામાંથી તેજ અક્ષરો કાઢી ઓળખાવવા; અને પછી જે

ભાગ. ૧

નવી બાળપોથી

ક

ગ

ક ખ ગ ઘ ઙ

૧

ક	ગ	ક	ઘ	ક
ખ	ક	ખ	ઙ	ખ
ગ	ઘ	ગ	ક	ગ
ઘ	ઙ	ઘ	ખ	ઘ
ઙ	ક	ઙ	ગ	ઙ

ચ છ જ ઝ ઞ

ચ	ક	ચ	ખ	ચ
છ	ઘ	છ	ગ	છ
જ	ગ	જ	ખ	જ
ઝ	ઘ	ઝ	ક	ઝ
ઞ	ઙ	ઞ	ઙ	ઞ

પાઠ ૩.

ઢ
ગઢ
ચઢ

ગ
ઢગ
ઠગ

ડ
ખડ
ઘડ

ણ
કણ
ગણ

કટ ખટ | ચટ | ઝટ

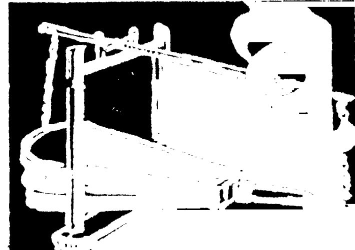
કઠણ | કડક | ખડક

ગડગડ | ગટગટ
ખડખડ | ખટખટ

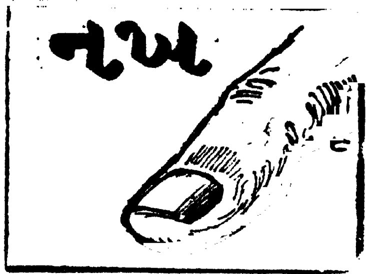

દ

ત થ દ ધ ન

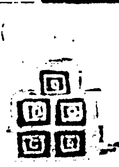
થડ | ગજ

તડ | તજ

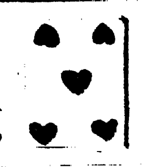
ધડ | નટ

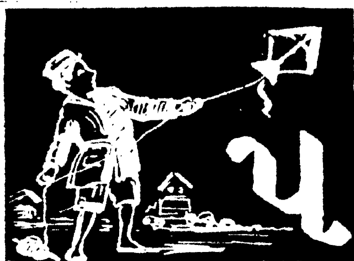
ધન	જન	ધન
છગન	જગન	ગગન

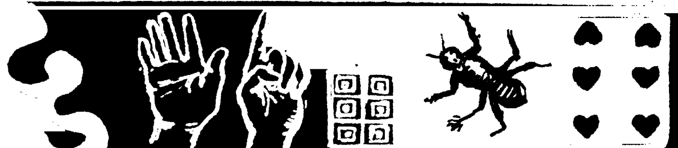

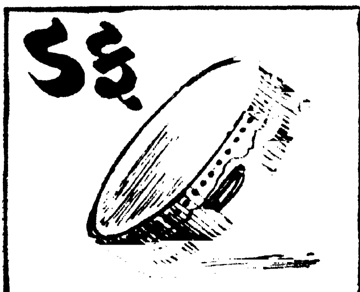

પ ફ બ ભ મ

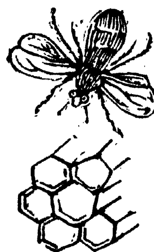

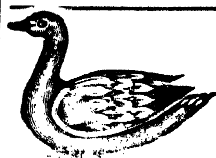

પગ
મગ
નમ
જમ

મધ
મઠ
ભટ
ભણ

બતક

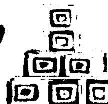

ધમણ

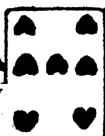
મગન । ચમન । ભજન

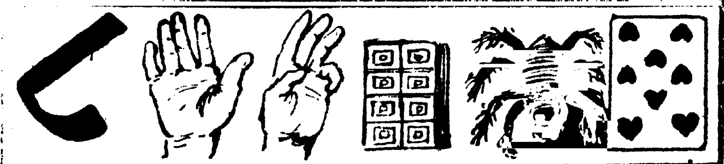

યરલવશષ

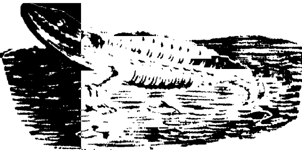

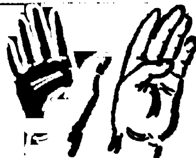
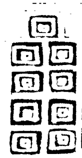
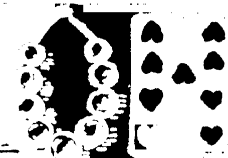

વ.ડ લ.ખ | જ.વ
વ.ન લ.ટ | ન.વ

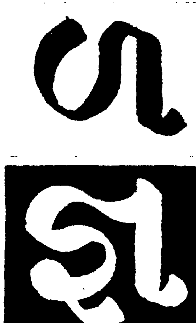
મ.ગ.ર | ભ.મ.ર
ન.ગ.ર | ચ.મ.ર

ગ.ર.મ	ર.મ.ત	ન.વ.લ
ન.ર.મ	ર.મ.ણ	પ.વ.ન

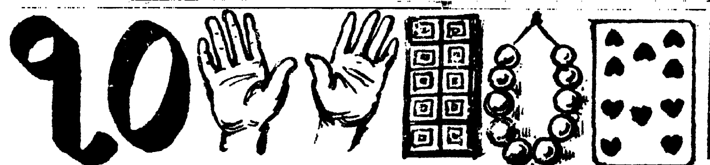

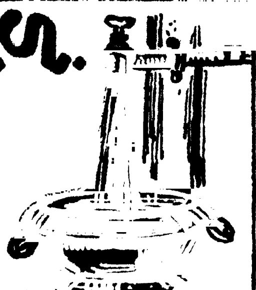

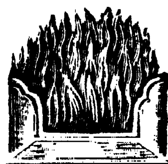

૧૦

નળ.

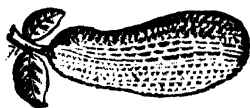

હળ.

	રથ	સડ
યજ્ઞ	રસ	હસ
	રક્ષ	ખસ

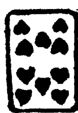
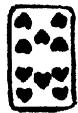
ફણસ
લસણ

કમળ
કલમ

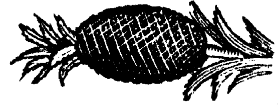
હરણ બળદ લક્ષણ

૧૦ ૧૧ ૧૨ ૧૩

અ

અજગર   અનનસ

રમ	જમ	ભર
રમત	જમણ	ભરત

નવ લખ.

નવલ, નવ લખ.

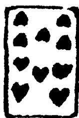
દસ ગણ.

મગન, દસ ગણ.

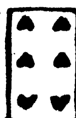
ઝટ ચઢ.

રમણ, ઝટ ચઢ.

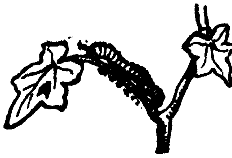
૧૪ ૧૫ ૧૬ ૧૭

ઇયળ ઉતરડ

અક્ષર.

ઇ ઉ

(એક સરખા બોલાતા)

ક	ખ	ગ	ઘ	ઙ	હ	અ	
ચ	છ	જ	ઝ	ઞ	ય	શ	ઇ
ટ	ઠ	ડ	ઢ	ણ		ષ	ળ
ત	થ	દ	ધ	ન	લ	સ	
પ	ફ	બ	ભ	મ	વ	ઉ	

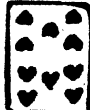
(ક્રમવાર)

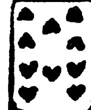
અક્ષર.

ક ખ ગ ઘ ઙ, ચ છ જ ઝ ઞ,
ટ ઠ ડ ઢ ણ ત થ દ ધ ન,
પ ફ બ ભ મ, ય ર લ વ શ
ષ સ હ ળ ક્ષ જ્ઞ અ ઇ ઉ.

૧૮ ૧૯ ૨૦

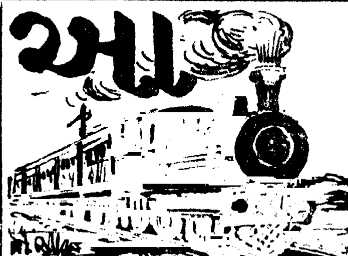

ભાગ—૨.

પાઠ ૧.

આ = ા બા. ખા. મા.

અ	આ	ક	કા	ખ	ખા	ગ	ગા
ઘ	ઘા	ચ	ચા	છ	છા	જ	જા
ઝ	ઝા	ટ	ટા	ઠ	ઠા	ડ	ડા
ઢ	ઢા	ણ	ણા	ત	તા	થ	થા
દ	દા	ધ	ધા	ન	ના	પ	પા
ફ	ફા	બ	બા	ભ	ભા	મ	મા
ય	યા	ર	રા	લ	લા	વ	વા
શ	શા	ષ	ષા	સ	સા	હ	હા
ળ	ળા	ક્ષ	ક્ષા	જ્ઞ	જ્ઞા	✿	✿

પાઠ ૨.

આ.
આર.
આવ.

ના.
નાળ.
નાકુ.

ઝાડ.
ડાળ.
પાન.

ધજા.
રજા.
રાજા.

વા	વાર	સવાર	સાતવાર

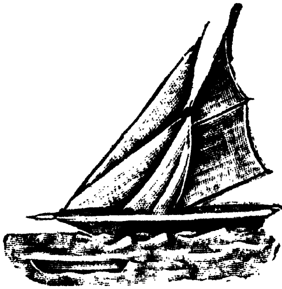
વાળ.
કાતર.
હજામ.

સલામ. રામરામ. રાજારામ.

પાસ. કપાસ. તપાસ. નાપાસ.

આસપાસ.

પાઠ ૩.

સઢ.

વહાણ.

દરાખ.

ખા. પા. જા. ના. હા.

કાકા.	દાળ.	નાના.	તાતા.
મામા.	ભાત.	દાદા.	શાક.

બાબા, આમ આવ.

આ તાતા ખા.

પણ બા, દાળ આપ.

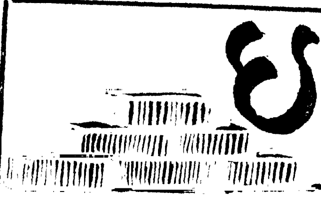
ના, શાક તાતા ખા.

ના, બા, દાળ ભાત આપ.

હા, જા, દાળ ભાત ખા.

પણ હાથ પગ ન બગાડ.

ભાગ ૪.

ઇ = િ ગિ. કિ. નિ.

ઈ = ી ઘી. છી. પી.

ઇ	ઈ	કિ	કી	ખિ	ખી	ગિ	ગી
ઘિ	ઘી	ચિ	ચી	છિ	છી	જિ	જી
ઝિ	ઝી	ટિ	ટી	ઠિ	ઠી	ડિ	ડી
ઢિ	ઢી	ણિ	ણી	તિ	તી	થિ	થી
દિ	દી	ધિ	ધી	નિ	ની	પિ	પી
ફિ	ફી	બિ	બી	ભિ	ભી	મિ	મી
યિ	યી	રિ	રી	લિ	લી	વિ	વી
શિ	શી	ષિ	ષી	સિ	સી	હિ	હી
ળિ	ળી	ક્ષિ	ક્ષી	જ્ઞિ	જ્ઞી	❀	❀

પાઠ ૫.

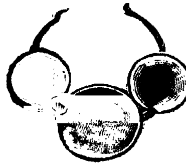
કી.
કીકી.
કાકી.

શી.
શીશી.
કાશી.

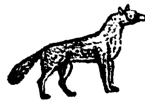
દિ.
દિવી.
દિવસ.

ળી.
વાળી.
દિવાળી.

રવિ.	શનિ.	કવિ.
રવિવાર.	શનિવાર.	કવિતા.

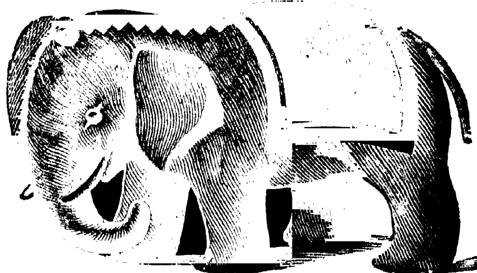

બિલાડી.	શિયાળ.	બરણી.
શિકાર.	નિશાળ.	હરણી.

ઇજાર. ઇમાન. વિમાન.

પાઠ ૬.

હાથી.

બી.	ઘી.	પી.	જી.	શી.

કાકા.	કાકી.	મામા.	મામી.
ભાભી.	માસી.	નાની.	આવી.
ભાઈ.	લીલી.	દાદી.	લાવી.

બા, બાપા.	મા, માતા.	પિતા, પિતાજી.

લીલી, ઘી લાવી ?

હા, જી. હરિ પણ આવી.

હરિ, ઘી તાતા ખા.

નહિ, કઢી ભાત આપ.

કઢી નથી. દાળ ભાત ખા.

પછી પાણી પી.

પાઠ ૭.

ઉ = ુ તુ. દુ. શુ.

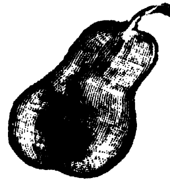
ઊ = ૂ જૂ. ભૂ. લૂ.

ઉ	ઊ	કુ	કૂ	ખુ	ખૂ	ગુ	ગૂ
ઘુ	ઘૂ	ચુ	ચૂ	છુ	છૂ	જુ	જા
ઝુ	ઝૂ	ટુ	ટૂ	ઠુ	ઠૂ	ડુ	ડૂ
ઢુ	ઢૂ	ણુ	ણૂ	તુ	તૂ	થુ	થૂ
દુ	દૂ	ધુ	ધૂ	નુ	નૂ	પુ	પૂ
ફુ	ફૂ	બુ	બૂ	ભુ	ભૂ	મુ	મૂ
યુ	યૂ	રુ	રૂ	લુ	લૂ	વુ	વૂ
શુ	શૂ	ષુ	ષૂ	સુ	સૂ	હુ	હૂ
ળુ	ળૂ	ક્ષુ	ક્ષૂ	જ્ઞુ	જ્ઞૂ	❀	❀

પાઠ ૮.

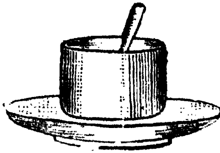
બુ.
સાબુ.
બાબુ.

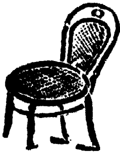
દુ.
દુધી.
ઉધી.

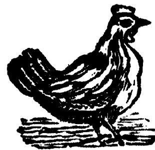
ફૂ. ફૂલ. ફૂલઝાડ. ફૂલવાડી.

દૂધ. રકાબી.
સાકર. ચમચી.

ખુરસી.

કુકડી.

ઘુવડ.

બુધ. ગુરુ. સુથાર.
બુધવાર. ગુરુવાર. લુહાર.

પાઠ ૯.

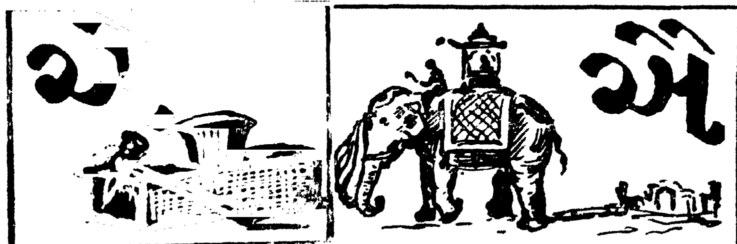
ફૂલ. ત્રણ. ત્ર.	ઋષિ. ઋ.

ઉ. બુ. ભૂ. જૂ. લૂ. રૂ.

દૂધ.	પુરી.	લાડુ.	વાળુ.
બાબુ. બાઉ.	ભૂખ. બૂમ.	વિમુ. ધીરૂ.	સૂઇ. બહુ.

બા, બહુ ભૂખ લાગી.
રાત પણ પડી ગઈ.
બાબુ, બૂમ ન પાડ.
જા, દૂધ પુરી ખા.
નહિ, બા, લાડુ ખાવા આપ.
ના, ભાઈ, બાઉ નથી.
વિમુ, જા, વાળુ કર.
ધીરૂ, જા, સૂઈ જા.

પાઠ ૧૦

એ = ે છે. તે. લે.

ઐ = ૈ પૈ. કૈ. સૈ.

એ	ઐ	કે	કૈ	ખે	ખૈ	ગે	ગૈ
ઘે	ઘૈ	ચે	ચૈ	છે	છૈ	જે	જૈ
ઝે	ઝૈ	ટે	ટૈ	ઠે	ઠૈ	ડે	ડૈ
ઢે	ઢૈ	ણે	ણૈ	તે	તૈ	થે	થૈ
દે	દૈ	ધે	ધૈ	ને	નૈ	પે	પૈ
ફે	ફૈ	બે	બૈ	ભે	ભૈ	મે	મૈ
યે	યૈ	રે	રૈ	લે	લૈ	વે	વૈ
શે	શૈ	ષે	ષૈ	સે	સૈ	હે	હૈ
ળે	ળૈ	ક્ષે	ક્ષૈ	જ્ઞે	જ્ઞૈ		

પાઠ ૧૧

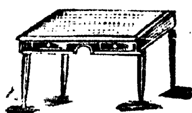
કે.

કેળ.

કે.

કેરી.

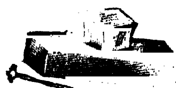
મે.

મેજ.

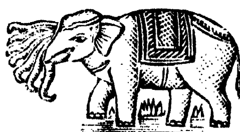

પૈ.

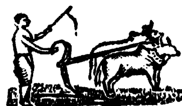
પૈસા.

એરણ.

ઐરાવત, હાથી.

હળ. ખેડુત.

બળદ. ખેતર.

દેવ. દેવળ. સાહેબ.

પાઠ ૧૨.

વૈદ્ય. બૈરી. વૈતરા.

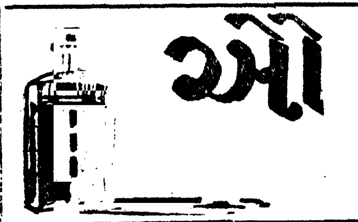
જે.	છે.	દે.	તે.	લે.	બે.

૧. એક	૩. ત્રણ	૫.	૭. સાત	૯. નવ
૨. બે	૪. ચાર	૬. છ	૮. આઠ	૧૦. દસ

બા, પેટ દુખે છે.
ખા, ખા, બહુ કરે છે તેથી.
હવે બેન, વૈદ્ય પાસે જા.
વૈદ્ય તને દવા આપશે.
ભાઈ કેશુ, જેઠી સાથે જા.
આ લે, પૈસા લઈ જા.
તે વૈદ્યને આપજે.

પાઠ ૧૩

ઓ = ો જો. ભો. તો.

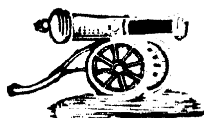
ઔ = ૌ સૌ. ગૌ. ચૌ.

ઓ	ઔ	કો	કૌ	ખો	ખૌ	ગો	ગૌ
ઘો	ઘૌ	ચો	ચૌ	છો	છૌ	જો	જૌ
ઝો	ઝૌ	ટો	ટૌ	ઠો	ઠૌ	ડો	ડૌ
ઢો	ઢૌ	ણો	ણૌ	તો	તૌ	થો	થૌ
દો	દૌ	ધો	ધૌ	નો	નૌ	પો	પૌ
ફો	ફૌ	બો	બૌ	ભો	ભૌ	મો	મૌ
યો	યૌ	રો	રૌ	લો	લૌ	વો	વૌ
શો	શૌ	ષો	ષૌ	સો	સૌ	હો	હૌ
ળો	ળૌ	ક્ષો	ક્ષૌ	જ્ઞો	જ્ઞૌ		

પાઠ ૧૪.

ઘો. ઘોડો.

તો. તોપ.

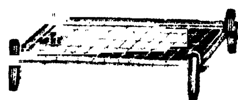
વો. કુવો.

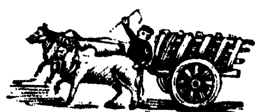
ડો. દડો.

ઓ. ઓસડ. ઓરડો. ઔ. ઔષધ.

કુતરો. પુછડી. ઈસ. ખાટલો. પાયા.

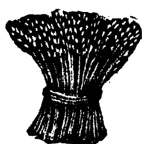
બળદ. રાસ.

ખટારો. ચાબુક.

સૌ. નૌ. નૌકા. નૌતમ. ગૌ. ગૌતમ.

સોમવાર. ભોમવાર. કાકાકૌઓ.

પાઠ ૧૫.

 ઘાસનો પુળો.	 ગૌમાતા. ગાય.

પૌઆ.	આપો.	રૂપિયો.	સૌને.
પૈસા.	પેલો.	લાવજે.	ચૌદ.

પેલો ઘાસનો પુળો છે.
તે ગાય માટે રાખેલો છે.
પેલી ગૌમાતા કોની છે ?
ભાઈ, તે આપણી નથી.
ગૌમાતા દૂધ આપે છે.
તે સૌને ગમે છે.
બાપા, મને ચૌદ પૈસા આપો.
મને પૌઆ લેવા છે.
લે, આ રૂપિયો લઈ જા.
બીજા પૈસા પાછા લાવજે.

પાઠ ૧૬.

અં

અઃ

અહમદ

અં = ં ટં ઉં પં

અઃ = ઃ તઃ વઃ યઃ

અં	અઃ	કં	કઃ	ખં	ખઃ	ગં	ગઃ
ઘં	ઘઃ	ચં	ચઃ	છં	છઃ	જં	જઃ
ઝં	ઝઃ	ટં	ટઃ	ઠં	ઠઃ	ડં	ડઃ
ઢં	ઢઃ	ણં	ણઃ	તં	તઃ	થં	થઃ
દં	દઃ	ધં	ધઃ	નં	નઃ	પં	પઃ
ફં	ફઃ	બં	બઃ	ભં	ભઃ	મં	મઃ
યં	યઃ	રં	રઃ	લં	લઃ	વં	વઃ
શં	શઃ	ષં	ષઃ	સં	સઃ	હં	હઃ
ળં	ળઃ	ક્ષં	ક્ષઃ	જ્ઞં	જ્ઞઃ		

પાઠ ૧૭.

ઍ ઍં

અહમદ

ઇંટ

ઈસ

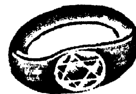
ઊંટ

ઊઠ

ઘંટ

ઘંટી

નંગ

વીંટી

પંખી, પક્ષી, પાંખ, ચાંચ,

મંગળ મંગળવાર,

અંજીર

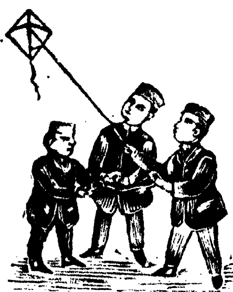
અંદર

ઉંદર

સુંદર

પાઠ ૧૮.

પતંગ આંગળાં

છોકરા

અંગુઠો

હું તું તેં મેં શું છું

પેલા કેટલા છોકરા છે ?

તેઓ ત્રણ જણ છે.

તે શું કરે છે ? પતંગ ઉડાડે છે.

હું તેમનાં નામ કહું છું.

એકનું નામ અરવિંદ છે.

બીજાનું નામ ગોવિંદ છે.

ત્રીજાનું નામ મુકુંદ છે.

બે હાથનાં આંગળાં ગણો

એક, બે, ત્રણ, ચાર, પાંચ,

છ, સાત, આઠ, નવ, દસ.

પાઠ ૧૯. લેખનકળા.*

(અંક ઉપરથી મળતા અક્ષર)

૧.	થ	ય	ન	મ	૪
૨.	સ	શ	ચ	અ	જ્ઞ
૩.	ઉ	ઊ	ગ	ણ	ઝ
૪.	જ	મ			શ
૫.	પ	ષ	ખ	ટ	ય
૬.	ક	ફ	ડ	ઠ	ક્ષ
૭.	જ	શ	ન	મ	ભ
૮.	ત	ભ	ત્ર	ઋ	ઋ
૯.	લ	ળ	વ	બ	ળ
૧૦.	ઢ	ટ	ચ	ખ	બ
દ	દ	ઈ	છ	ઘ	ધ

*આ માત્ર માર્ગદર્શક છે. બાળકની વલણ પ્રમાણે લખાવવું.

પાઠ ૨૦ બારાખડી.*

અ આ ઇ ઈ ઉ ઊ

એ ઐ ઓ ઔ અં અઃ

ક કા કિ કી કુ કૂ

કે કૈ કો કૌ કં કઃ

જ જા જિ જી જુ જૂ

જે જૈ જો જૌ જં જઃ

ન ના નિ ની નુ નૂ

ને નૈ નો નૌ નં નઃ

મ મા મિ મી મુ મૂ

મે મૈ મો મૌ મં મઃ

ર રા રિ રી રુ રૂ

રે રૈ રો રૌ રં રઃ

* રણશીંગું વાગે તેવી રીતે બબ્બેની જોડી બોલાવવી.

ભાગ ૩.

પાઠ ૨૧. ગાય.

મા, ભૂ પા.

ના, ભાઈ, દૂધ પી.

જો, પેલી ગાય આવી.

બા, ગાય દોહી લે.

હા, ભાઈ, જરા થોભ.

ગાયને ઘાસ ખાવા દે.

જા, તું લોટો લાવ.

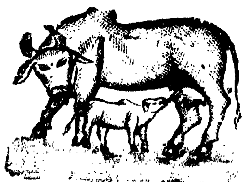
બા, હું મારી લોટી લાવું ?

હા, ભાઈ, તે પણ લાવજે.

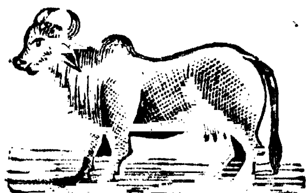
મા, મને દૂધ પીવું બહુ ગમે છે.

સૌ બોલો, “ ગૌમાતાનો જય.”

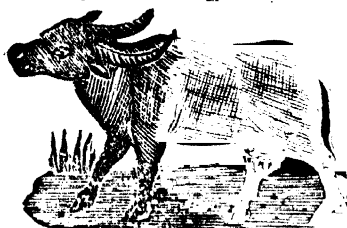
પાઠ ૨૨. ચિત્રવાંચન.

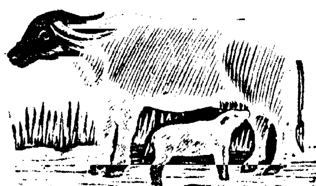
ગાય ગાય અહીં આવ.
ગાય ગાય ખડ ખા.

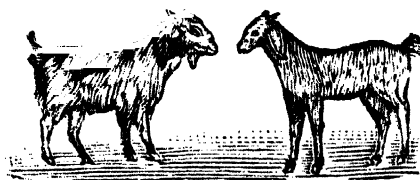
ગાય ગાય દૂધ દે.
ગાય ગાય ચરવા જા.
ગાય ધોળી છે.
વાછડી ધાવે છે.

ભેંસ કાળી છે.
ભેંસ ભેંસ દૂધ દે.
પાડી ધાવે છે.

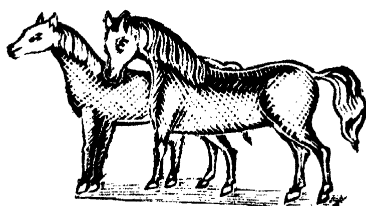

મારી બે ગાય છે.
તારી બે ભેંસ છે.

તેની બે બકરી છે.
બે બકરી ઉભી છે.
બકરી બકરી દૂધ દે.

પાઠ ૨૩. ઘોડો.

બાપા, હું ઘોડે બેસું ?
ના, ભાઈ, પડી જવાય.
આ તો ગાડીના ઘોડા છે.
તું ગાડીમાં બેસી ફરવા જા.
ના, મને ઘોડે બેસીને જવું છે.
તારે માટે નાનો ઘોડો લાવીશ.
પછી રોજ સવારી કરજે.
મકન, જા, ગાડી જોડી લાવ.
બાપા, હું તબેલામાં જાઉં ?
હા, જા, ગાડીમાં બેસીને આવજે.

પાઠ ૨૪. ચિત્રવાંચન.

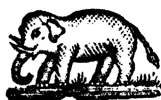
મોટા ભાઈનો મોટો ઘોડો.
નાના ભાઈનો નાનો ઘોડો.
મારો લાકડીનો ઘોડો છે
હું તે પર સવારી કરૂં છું.

ઊંટ ને સાંઢિયો એકજ છે

ઊંટ રેતીનાં રણમાં ચાલે છે
આ સાંઢણી છે.
તેના ઉપર સવારી થાય છે
રાજાનો હાથી ઉભો છે
રાજા રાણી બેસીને જશે.

હાથી સૂંઢ વડે ખાય છે,
પીએ છે, અને બધું કામ
કરે છે.

પાઠ ૨૫.

ચાંદો ને સુરજ.

ભાઈ, સવાર થયું.

ઊઠ, દાતણ કર.

જો, પેલો સુરજ ઊગે છે.

બા, મને ચાંદો જોવો છે.

ભાઇ, ચાંદો રાતે ઊગશે.

સુરજ સવારે ઊગે છે,

અને સાંજે આથમે છે.

ચાંદો રાતે દેખાય છે.

તેં તારા જોયા છે ?

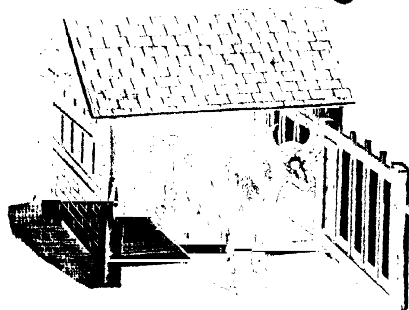
હા, જી. રાતે ઘણા દેખાય છે.

પાઠ ૨૬.

રમકડાં.

આ મારૂં ઘર છે. ચાલ, મારે ઘેર ચાલ. મારે ઘેર ઘણાં રમકડાં છે. તે બધાં મેળા-માંથી લીધાં છે. જુઓ, પેલો દાબડો છે.

તેમાં રબરનાં રમ-કડાં છે.

આ પૂઠાનું ઘર છે.

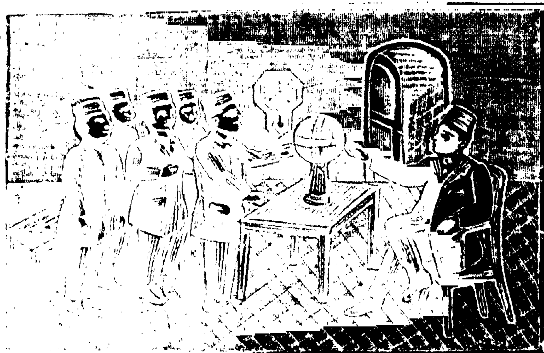

તે મારી બેને બનાવેલું છે.

આ લુગડાંનો વાંદરો છે.

પાઠ ૨૭.

નિશાળ.

પેલી નિશાળ છે. આ મહેતાજી બેઠા છે. પાસે છોકરા ઉભા છે શિક્ષક તેમને શીખવે છે. અમે નિશાળે જઇએ છીએ.

મારૂં નામ ઓઘડ છે. આનું નામ એરચ છે. પેલાનું નામ એભલ છે. અમે રોજ નિશાળે જઇએ છીએ.

પાઠ ૨૮.

આગગાડી.

ચાલો, ગાડીની રમત રમીએ.
બાબુ, તું એંજીન થા.
બીજાં બધાં ડબા થાય.
હવે એક બીજાં જોડાઈ જાઓ
બચુ, તું વાવટો લે
જયા, તું સીટી વગાડ.
હવે ગીત ગાતાં ગાતાં ચાલો.

ગીત.

છુકછુક, છુકછુક, ચાલી ગાડી
છે એંજીન જોડેલું અગાડી.

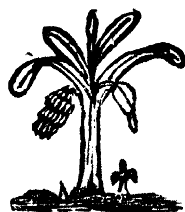
પાઠ ૨૯

બાગ.

ચાલ, મનુ, ફરવા જઈએ. બેન, નદી કિનારે કે તળાવે ? ના, આજે બાગમાં જઈશું. ચાલો, બેન, મજા પડશે. માળી આપણને ફૂલ આપશે.

જો, પેલો વાંદરો છે.
તે ઝાડ ઉપર બેઠો છે.
ભાઈ, તેને ચીડવતો ના.

પેલું કેળાંનું ઝાડ છે.
તેના ઉપર કેળાં લટકે છે.
કેળનાં પાંદડાંની પાતળ બને છે.
તેમાં જમવાની બહુ મજા પડે છે.

પેલું વડનું ઝાડ છે.
વડનાં લીલાં પાંદડાંના દડિયા બને છે.

પાઠ ૩૧.

વાજિંત્ર.

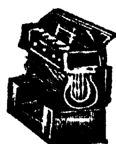
દેવળમાં ઘંટ વાગે છે.
નિશાળમાં પણ વાગે છે.

મંદિરમાં નગારૂં વાગે છે.
નોબત પણ વાગે છે.
નોબત સાથે પીપોડી વાગે છે.
ઢોલ સાથે શરણાઈ વાગે છે.

લડાઈમાં રણશીંગું વાગે છે.
વરઘોડામાં પડઘમ વાગે છે
આ પગ પેટી છે.
પેટી સાથે તબલાં વાગે છે.

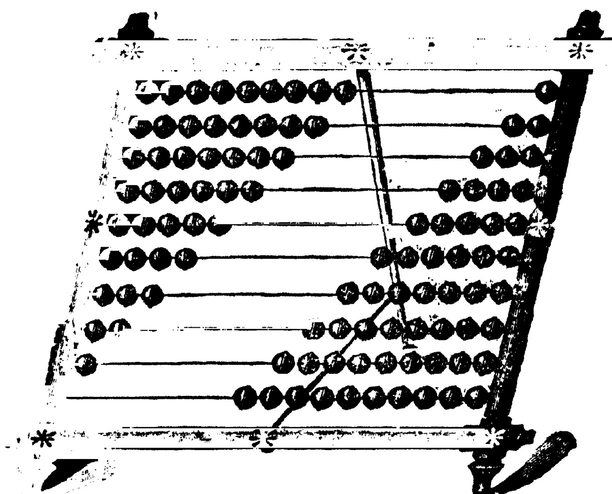
હું પેટી વગાડું છું. મારી બેન ગાય છે.

ગીત.

સા	રી	ગ	મ	પ	ધ	ની	સાં
સાં	ની	ધ	પ	મ	ગ	રી	સા

પાઠ ૩૧.

મણકાની ઘોડી.

ચાલો. પાટીમાં હિસાબ લખો
એકને એક કેટલા થાય ? બે.
બે ને એક ? ત્રણ. ત્રણ ને એક ? ચાર,
બે ને બે ? ચાર. ચાર ને ચાર ? આઠ.
બે ને ત્રણ ? પાચ. ત્રણ ને ત્રણ ? છ.
ચાર ને ત્રણ ? સાત. પાંચ ને પાંચ ? દસ.
દસ ને દસ ? વીસ. બસ, હવે કાલે ગણશું.

પાઠ ૩૨.

જોડકણાં.

(૧)

નિશાળે વહેલાં આવોજી,
ગુરુની શિક્ષા માનોજી,
માબાપને પાયે લાગોજી,
એમ કે' છે મારા મહેતાજી.

(૨)

જે બાળક હર ઘડીએ ખાય,
તેનું પેટ બહુ મોટું થાય,
ઘણું દુઃખ થતાં તે રડે,
કડવાં ઓસડ ખાવાં પડે.

(૩)

સૂવું વહેલું, ઊઠવું વહેલું,
એમ ન કરે, તે જાણો ઘેલું.

(૪)

તડકે ફરવું ને ખાટું ખાવું,
તાવ કહે હું જલદી આવું.

આંક યાદ રાખવાની કુંચી.

ગીત.

વીસ, વીસ, વીસ, તે બગડાનો પાડો,
ત્રીસ, ત્રીસ, ત્રીસ, તે તગડાનો પાડો;
ચાલીસ, ચાલીસ, ચાલીસ તે ચોગડાનો પાડો,
પન, પન, પન, તે પાંચડાનો પાડો;
સઠ, સઠ, સઠ, તે છગડાનો પાડો,
તેર, તેર, તેર, તે સાતડાનો પાડો;
સી, સી, સી, તે આઠડાનો પાડો,
નું, નું, નું, તે નવડાનો પાડો.

ચોવીસ ચિત્રોવાળી

સચિત્ર સ્તવન સમશ્લોકી શ્રી સરળ ભગવદ્ગીતા કિં. ૮ આના.

આ ગીતામાં દરેક દેવના સ્તવન તથા ચિત્ર ઉપરાંત સંક્ષિપ્ત નિત્યકર્મવિધિ, સંધ્યાવિધિ, સર્વદેવ પૂજનવિધિ, વિષ્ણુ સહસ્રનામાવળી, ચર્પટ પંજરીકા, વિગેરેનો સમાવેશ કરવામાં આવ્યો છે. (બધા બુકસેલરોને ત્યાં મળે છે.)

બાળપોથીના અભિપ્રાય.

૧ **જુનાગઢ સ્ટેટ**—તમારી બાળજ્ઞાનપોથી ટેકસ્ટ બુક તરીકે અહીંની શાળામાં મંજુર કરી છે. **છગનલાલ હરીલાલ પંડ્યા.**

૨ **લીંબડી સ્ટેટ**—સદરહુ પુસ્તક ગુજરાતી નિશાળોના બાળવર્ગમાં ટેકસ્ટ બુક તરીકે મંજુર કીધું છે. **રણછોડલાલ બી. શાહ.**

૩ **વડોદરા સ્ટેટ**—વી. ક. કો. ના નં. $\frac{૩૦૨૪}{૯૬}$ સદરહુ પુસ્તક ઇનામ લાયબ્રેરી માટે મંજુર કરવામાં આવે છે.

૪ **ગોંડલ સ્ટેટ**—એ. ઇ. ના નં. ૪૬૮ નં. ૨૧૭૦. આપની બાળજ્ઞાન પોથી ઇનામ લાયબ્રેરી માટે મંજુર કરવામાં આવે છે.

૫ **કાઠીયાવાડ પોલીટીકલ એજન્સી** નં. $\frac{D. N.}{૩૨}$ એજન્સી નીશાળોમાં આ પુસ્તક ઇનામ લાયબ્રેરી તરીકે મંજુર કરવામાં આવે છે.

૬ **રાજકોટ સ્ટેટ**—પુસ્તક શાળાની લાયબ્રેરી તેમજ ઇનામને માટે મંજુર કરવામાં આવે છે. **એચ. બી. કોટક.**

૭ **જામેજમશેદ**—આ પોથી અત્યાર સુધીમાં થએલી બાળપોથી કરતાં ઘણી સરળ અને પહેલીજ છે. દરેક સ્કુલમાં દાખલ કરવા અમે ભલામણ કરીએ છીએ.

૮ **સાંજવર્તમાન**—હજુ સુધી ગુજરાતીમાં એવું પુસ્તક પ્રગટ થયું નથી. આ પુસ્તક દરેક સ્કુલમાં દાખલ કરવું જોઈએ.

૯ **મુંબઈસમાચાર**—શરૂઆતની કેળવણી આપવામાં આ નાનકડું પુસ્તક ધારેલો હેતુ પાર પાડવામાં ફતેહમંદ નીવડશે.

૧૦ **ગુજરાતી**—પ્રયત્ન ખરેખરો માર્ગ દર્શાવનારો, આવકારદાયક, તથા સરળતા દાખવનાર છે.

૧૧ સરકાર તરફથી તેમજ દેશી રાજ્યોમાં પાઠ્ય પુસ્તક તરીકે મંજુર કરવા લાયક છે. **હરગોવીંદાસ કાંટાવાલા.**

૧૨ મુળાક્ષરનું અને બારાખડીનું બાલકોને સહેલાઇથી ભાન કરાવી શકાય એવા પ્રયત્નો કરવા માટે ખાસ ધ્યાન આપેલું જણાય છે.

ગણપતરામ અનુપરામ ત્રવાડી.

૧૩ તમે અક્ષરનો ક્રમ સાચવ્યો છે. શૈલી સ્તુત્ય છે. તમારો પ્રયત્ન સ્તુત્ય છે. પુસ્તકની રચના સારી છે. **રમણભાઈ મ. નીલકંઠ.**

૧૪ તમે અક્ષરનો ક્રમ સાચવ્યો છે, એ શૈલી સ્તુત્ય છે. ક્રમ બદલવાની જરૂર નથી. **કમળાશંકર પ્રાણશંકર ત્રિવેદી.**

SOME OPINIONS

1. I find it very useful for the instruction of children.
CHIMANLAL H. SETALVAD.

2. It is the best of the Gujarati Primers I have come across."
GOCULDAS K. PAREKH.

3. I consider it a good attempt deserving of encouragement.
P. D. PATTANI.

4. It is gratifying to see the adoption of a new educational method in elementary teaching.
LALLUBHAI SAMALDAS.

5. It is a good improvement upon similar previous publications.
PHIROZE C. SETHNA.

6. The book is certainly an improvement on the old method of teaching the Alphabet, which was so dull and uninviting.
N. B. MASANI.

7. The book is useful as a companion to the Government series book.
D. G. PADHYE.

8. The book will serve well as an extra reading book.
H. G. ANJARIA.

9. The writer shows all the intelligence required for his work.
K. M. JAVEI

10. It is a creditable attempt to simplify the methc teaching the Gujarati Alphabet and Barakhadi.
H. J. BHABH

11. In compiling the "Bal-pothi" Mr. Joshi has struck a new line, which goes a great way towards showing that old, antiquated method which amde the poor little child w wearily through the alphabet is now discredited and discar and has become a thing of the past. The new edition is de edly an improvement on the previous one. All in all, the l book is a very good attempt in the right direction.
K. B. MARZBAN

Printed by M. N. Kulkarni at the Karnatak Press, 318A, Thakurdwar, Bombay 2 and Published by Messrs. K. K. Joshi & Bros., Kandewadi, Bombay 4.